

ศึกษาการใช้แนวทางการบริหารความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บในผู้ป่วยพฤติกรรมรุนแรง
ที่ถูกจำกัดพฤติกรรม โดยการผูกมัด ในสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา

นางสาวสุกัญญา สำราญพิศ

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING RISK MANAGEMENT GUIDELINES ON INJURIES TO VIOLENT
PATIENTS RECEIVING PHYSICAL RESTRAINTS AS AN INTERVENTION FOR LIMIT SETTING,
SOMDETHAOPRAYA INSTITUTE OF PSYCHIATRY

Miss Sugunya Samranpis

A Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Nursing
Science in Psychiatry Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2004

I29687231

หัวข้อโครงการ	การศึกษาการใช้แนวทางการบริหารความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บในผู้ป่วย พฤติกรรมรุนแรงที่ถูกจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัด ในสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา
โดย	นางสาวสุกัญญา สํารามพิศ
สาขาวิชา	การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลีอนุวัชชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....กรรมการ
(นางเพชรี คันธสายบัว)

ศุภกานยา สำราญพิศ : การศึกษาการใช้แนวทางการบริหารความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บในผู้ป่วย
 พฤติกรรมรุนแรงที่ถูกจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัดในสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา
 (A STUDY OF USING RISK MANAGEMENT GUIDELINES ON INJURIES OF
 VIOLENT PATIENTS RECEIVING PHYSICAL RESTRAINTS AS AN
 INTERVENTION OF LIMIT SETTING, SOMDETCHAOPRAYA INSTITUTE OF
 PSYCHIATRY) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ , 111 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แนวทางการบริหารความเสี่ยงต่อการ
 บาดเจ็บในผู้ป่วยพฤติกรรมรุนแรงที่ถูกจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัด ในสถาบันจิตเวชศาสตร์
 สมเด็จพระยา

กลุ่มเป้าหมายได้แก่ พยาบาลจิตเวชที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยในสามัญหึงของสถาบัน
 จิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยาจำนวน 10 คน ผู้ป่วยพฤติกรรมรุนแรงที่ได้รับการจำกัดพฤติกรรม
 โดยการผูกมัดจำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 15 คน และเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน เครื่องมือที่
 ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย คู่มือแนวทางการบริหารความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บในผู้ป่วย
 พฤติกรรมรุนแรงที่ถูกจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัด แบบวัดการบาดเจ็บ แบบประเมินความ
 คิดเห็นของพยาบาล แบบวัดความรู้ของพยาบาลเรื่องพฤติกรรมรุนแรงและการจำกัดพฤติกรรม
 โดยการผูกมัด และ แบบสังเกตและบันทึกการปฏิบัติตามแนวทางการบริหารความเสี่ยง เครื่องมือ
 ทุกชุดผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและหาค่าความเที่ยง วิเคราะห์ข้อมูล
 โดยหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ
 ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

การบาดเจ็บของผู้ป่วยพฤติกรรมรุนแรงที่ถูกจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัด หลังการใช้
 แนวทางการบริหารความเสี่ยง ต่ำกว่า ก่อนการใช้แนวทางการบริหารความเสี่ยง อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ.05

คณะพยาบาลศาสตร์

ลายมือชื่อนิติ.....*กัญญา สำราญพิศ*.....

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*จินตนา ยูนิพันธุ์*.....

ปีการศึกษา 2547

4677819136 : MAJOR PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORD : USING RISK MANAGEMENT GUIDELINES / INJURY / VIOLENT PATIENTS

SUGUNYA SAMRANPIS : A STUDY OF USING RISK MANAGEMENT GUIDELINES ON INJURIES TO VIOLENT PATIENTS RECEIVING PHYSICAL RESTRAINTS AS AN INTERVENTION FOR LIMIT SETTING, SOMDETHAOPRAYA INSTITUTE OF PSYCHIATRY.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. JINTANA YUNIBHAND, Ph. D., 111 pp

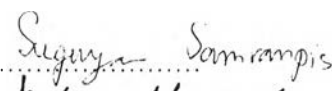
The objective of this study was to examine the effects of using risk management guidelines on injuries of violent patients receiving physical restraints in Somdetchoapraya Institute of psychiatry. The samples consisted of 10 psychiatric nurses working within inpatient units, and 30 violent patients receiving physical restraints as an intervention for limit setting which was equally assigned into one experimental and one control group. Instruments used in this study included the followings: risk management guidelines to prevent injuries in violent patients receiving physical restraints as an intervention for limit setting, the injuries inventory, nurses' opinion survey, nurses' knowledge test, and the implementation of risk management guidelines checklist. All instruments were tested for contents validity by a group of experts. The injuries inventory had its inter-rater reliability of .98. Frequency, mean, standard deviation and independent t-test were used for data analysis.

Major findings were as follows:

The injuries of violent patients receiving physical restraints as an intervention for limit setting after applying risk management guidelines on the units was significantly lower than before applying such guidelines, at the .05 level.

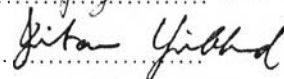
Master of Nursing Science

Student's signature.....

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing

Advisor's signature....

Academic year 2004

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการที่ให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆตลอดจนคอยให้กำลังใจซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในพระคุณ จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลีอนุญวัชชัย ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระและ นางเพชร คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่ได้กรุณาให้คำแนะนำทำให้โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่ให้ทุนการศึกษา ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยาที่ให้อีโอกาสทางการศึกษา หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยสามัญหญิง ผู้เข้าร่วมโครงการตลอดจนผู้ช่วยในการดำเนินโครงการที่ให้ความร่วมมือในการจัดโครงการนี้จนสำเร็จขอขอบคุณหัวหน้าหอผู้ป่วยจามจุรีที่ให้เวลาให้คำปรึกษาและให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือให้แลกเปลี่ยนเวร

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์อันมีคุณค่ายังแก่ผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการตรวจสอบเครื่องมือเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ขอขอบคุณพี่และน้องรวมถึงเพื่อนของน้องที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมา และผู้หนึ่งที่ไม่กล่าวถึงไม่ได้คือ นางเพลิน เสี่ยงโชคอยู่ พี่ที่น่ารัก เป็นผู้เสียสละแก่ ผู้ศึกษาและเพื่อนร่วมชั้นทุกคน ผู้ศึกษาขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการศึกษา.....	6
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	6
แนวเหตุผล ทฤษฎีสำคัญ และสมมติฐานการศึกษา.....	7
ขอบเขตการศึกษา.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
1. ผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมรุนแรง.....	12
1.1 ความหมายและลักษณะพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช.....	12
1.2 การเกิดพฤติกรรมรุนแรง.....	14
1.3 ปัจจัยกระตุ้นที่ทำให้เกิดพฤติกรรมรุนแรง.....	16
2. การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมรุนแรง.....	18
2.1 การประเมินระดับความรุนแรงและความเสี่ยงต่อความปลอดภัย..	18
2.2 แนวปฏิบัติทางคลินิกต่อผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง.....	21
2.3 การจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัด.....	24
2.3.1 วัตถุประสงค์ของการจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัด.....	25
2.3.2 ชนิดของการผูกมัด ข้อห้ามในการผูกมัด การดูแลระหว่าง และหลังแก้ผูกมัด ข้อบ่งชี้ในการแก้ผูกมัดผู้ป่วย.....	25
2.3.3 มาตรฐานการใช้การผูกมัดผู้ป่วยจิตเวช.....	31
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบาดเจ็บ.....	33
3.1 ความหมาย.....	33
3.2 องค์ประกอบและกลไกการเกิดบาดเจ็บ.....	33
3.3 การประเมินการบาดเจ็บ วิธีการประเมิน.....	36

4.	การบริหารความเสี่ยง.....	41
4.1	ความหมายและกระบวนการบริหารความเสี่ยง.....	41
4.2	ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในการจำกัดพฤติกรรมผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงด้วยการผูกมัด.....	42
4.3	พยายาลกับการบริหารความเสี่ยง.....	46
4.4	แนวทางการบริหารความเสี่ยงในการดูแลผู้ป่วยพฤติกรรมรุนแรงที่ได้รับการผูกมัดสำหรับพยายาล.....	48
5.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
บทที่3	วิธีดำเนินการศึกษา	56
	ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	56
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	58
	การดำเนินการศึกษา.....	64
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
บทที่4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
บทที่5	สรุปผลการดำเนินโครงการและข้อเสนอแนะ	78
	สรุปผลการศึกษา.....	81
	การอภิปรายผล.....	83
	ข้อเสนอแนะ.....	85
	รายการอ้างอิง	86
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	97
	ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	99
	ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	101
	ภาคผนวก ง ลักษณะข้อมูลคะแนนการบาดเจ็บแยกตามอาการของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	109

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมรุนแรง.....	19
ตารางที่ 2	หลักเกณฑ์ในการประเมินบาดแผล.....	37
ตารางที่ 3	เปรียบเทียบกลุ่มอายุ และการวินิจฉัยโรคของผู้ป่วยพฤติกรรมรุนแรง ที่ถูกจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัด กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	57
ตารางที่ 4	คะแนนการตอบแบบสอบถามความรู้ของพยาบาลเรื่องพฤติกรรม รุนแรงและการผูกมัดผู้ป่วย.....	70
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาล ประสบการณ์การทำงานในหอผู้ป่วยในจิตเวช.....	73
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยพฤติกรรมรุนแรงที่ถูกจำกัดพฤติกรรมโดย การผูกมัดกลุ่มควบคุม จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระดับ การศึกษา การวินิจฉัยโรค จำนวนครั้ง ของการอยู่โรงพยาบาล ระยะเวลาที่ผูกมัด.....	74
ตารางที่ 7	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการบาดเจ็บในผู้ป่วยพฤติกรรมรุนแรงที่ ถูกจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัด กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	75